

บันทึก
เรื่อง ของทางราชการ

ตามหนังสือของกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ๘๖๔๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ แจ้งว่า ได้รับรายงานจากกระทรวงพาณิชย์ว่า เนื่องจากองค์การน้ำตาลไทยได้สั่งให้ขนย้ายน้ำตาลทรายขาวจากโรงงานน้ำตาลจังหวัดลำปางมาเก็บทางองค์การน้ำตาลไทย กรุงเทพฯ เสียจนหมดสิ้น เป็นเหตุให้น้ำตาลทรายขาวในจังหวัดลำปางขาดแคลน และนำความเดือดร้อนมาสู่ประชาชน ข้าหลวงประจำจังหวัดลำปางจึงเห็นสมควรควบคุมน้ำตาลดังกล่าวนี้ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการค้ากำไรเกินควร แต่สงสัยว่าโรงงานน้ำตาลลำปางจะเป็นราชการหรือไม่ ถ้าหากโรงงานน้ำตาลลำปางเป็นราชการ จังหวัดก็ย่อมไม่มีอำนาจทำได้ เพราะมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการการค้ากำไรเกินควรระบุว่า “สิ่งของของทางราชการไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้” ความหมายของคำว่า ของทางราชการนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยตีความมาครั้งหนึ่งแล้วว่า มีความหมายกว้าง รวมถึงของทุกสิ่งที่เป็นของทางราชการไม่ว่าจะเป็นของสำหรับใช้ในราชการ หรือสำหรับจำหน่ายแก่ข้าราชการหรือประชาชนก็ตาม แต่ของอะไรเป็นของราชการบ้างนั้น ย่อมแล้วแต่ข้อเท็จจริงซึ่งจะต้องพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่า ความหมายเช่นนั้น จะกินความถึงของกิจการหรือขององค์การของรัฐบาล ดังเช่นกรณีน้ำตาลของโรงงานน้ำตาลลำปาง องค์การน้ำตาลไทยด้วยหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๓) ได้ตรวจพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. ผู้แทนกระทรวงการอุตสาหกรรม ได้ชี้แจงว่า องค์การน้ำตาลไทยซึ่งมีโรงงานตั้งอยู่ที่จังหวัดลำปางและจังหวัดอุดรธานี ไม่ได้เป็นส่วนราชการอยู่ในกระทรวงการอุตสาหกรรมหรือกระทรวงอื่นใด แต่เป็นองค์การที่จัดตั้งขึ้นโดยมติของคณะรัฐมนตรีคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า เมื่อเช่นนี้ ก็ไม่อาจถือว่าเป็นราชการได้

๒. นอกจากนั้น ยังปรากฏว่าน้ำตาลที่ผลิตขึ้นมาก็เป็นการผลิตมาเพื่อเป็นสินค้าสำหรับขายให้แก่ประชาชน จึงเรียกไม่ได้ว่าเป็นของที่ผลิตขึ้นมาสสำหรับเป็นของของทางราชการ

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๓